

Åpenhet og grundig informasjon har vært viktig for Legeforeningen i lys av de siste ukers hendelser.

Styrket og samlet

Det har vært en tøff tid for Legeforeningen de siste ukene. Dette har gitt oss fornyet samhold og styrke. Fredag 9.9. 2005 ble generalsekretær og president gjort kjent med at tidligere president og nå avgåtte forhandlingsdirektør, som også var leder av Akademikerne Helse, hadde inngått hemmelige skriftlige protokoller (avtaler) med arbeidsgiverorganisasjonen NAVO. I disse ble det omstridte temaet om hvilket avtalenivå sosiale bestemmelser skulle ligge på, avgjort både for Legeforeningen og Akademikerne Helse (1). Verken det tidligere eller det sittende sentralstyret eller Akademikerne kjente til protokollene. Samme dag som de hemmeligholdte protokollene ble underskrevet, 12.5. 2005, ble det også inngått offisielle protokoller hvor man avtaler at avgjørelse om nivåregulering av de sosiale bestemmelser skal utestå til avslutningen av forhandlingene. De offisielle protokollene var i samsvar med vedtak gjort i sentralstyret og var det landsstyremøtet i Bergen forholdt seg til.

Situasjonen ble kartlagt og vurdert av Legeforeningens ledelse i løpet av få dager, og saken ble lagt frem for Legeforeningens sentralstyre 14. september, samt for Akademikernes ledelse og Akademikerne Helse. Informasjon ble raskt lagt ut på foreningens nettside og e-post ble sendt til tillitsvalgte og medlemmer. Åpenhet og rask informasjon er viktig i slike situasjoner – noe jeg også vil sørge for i oppfølgingen.

Det nye sentralstyret har hatt flere møter og tatt tak i situasjonen som er oppstått. Sentralstyret har gitt meg som president full støtte i håndteringen av situasjonen. Sentralstyremedlemmene har satt seg inn i kompliserte forhandlings spørsmål og jobber hardt for å få et best mulig resultat i avslutningen av forhandlingene med NAVO. Det er et dyktig sentralstyre som står godt og samlet.

Situasjonen har vært en tøff opplevelse også i Legeforeningens sekretariat da forhandlingsdirektøren trakk seg fra sin stilling med umiddelbar virkning. Når lederen for en avdeling plutselig blir borte, stiller det medarbeiderne ovenfor utfordringer både mht. arbeidsmiljø og oppgaver som må gjøres i en situasjon med presserende forhandlinger. Den utfordringen har forhandlings- og helse- rettsavdelingen grepet tak i og jobbet intenst med i lange dager og sene kvelder.

Den ene hemmeligholdte protokollen gjaldt Legeforeningen, den andre gjaldt Akademikerne Helse hvor Legeforeningen er den største medlemsforeningen. Da det nå avgåtte sentralstyret gjorde sitt vedtak vedrørende de sosiale bestemmelsene 30. august, ble vedtaket fattet med et uttrykt forbehold om konsensus i Akademikerne Helse. Hadde dette sentralstyret i møtet 30. august blitt kjent med at spørsmålet allerede var forsøkt avgjort i en hemmelig avtale, som kunne kreve at Legeforeningen måtte «overkjøre» Akademikerne Helse, hadde situasjonen vært ekstraordinær. Vedtaket av 30. august er for øvrig stilt i bero av det nye sentralstyret i møte 14. september.

Arbeidet i sentralstyret må skje etter alminnelige foreningsrettslige prinsipper, der lojalitet mot foreningen er et absolutt krav til oss alle

– og ikke minst til presidenten. De som er valgt har ulik erfaring og bakgrunn for å ta hånd om de utfordringer foreningen står overfor. Om det skulle være noen av oss som har mer kunnskap og innsikt i enkelte områder enn andre, må denne innsikten deles og inngå i det beslutningsgrunnlag vi må være felles om. Den som mener å ha mer å fare med enn andre, må la kollektivet prøve seg på de ideer man forfekter. Sentralstyret blir ikke bedre enn det vi kan enes om å være og treffer ikke bedre vedtak enn de som skaper konsensus, eller i alle fall samler et flertall.

Presidenten har en meget sentral rolle i Legeforeningen. Presidenten utgjør sentralstyrets spiss mot samfunnet, samfunnets organer og andre organisasjoner som vi forholder oss til som motparter, i samarbeid eller konkurranse. Det gir foreningen evne til raskt å kunne ta opp saker og reagere på hendelser i omverdenen med et politisk mandat. Det er neppe til å unngå at presidenten ved å være talsperson for foreningen, i noen grad må ta standpunkt til saker og utfordringer som oppstår akutt og dermed initiere foreningens politikk, og derfor må ha visse fullmakter til å handle på Legeforeningens vegne. Men presidenten må samtidig involvere sentralstyret og sørge for nødvendige interne prosesser. Presidenten har ansvar for å lede inntektsforhandlinger med de store motpartene, men kan ikke binde foreningen. Det kan etter Legeforeningens lover bare sentralstyret. Dette er våre motparter vel kjent med. Løfter og avtaler inngått av presidenten alene, må derfor nærest mulig tilbake til sentralstyret for samtykke, enighet og eventuell korreksjon.

Åpenhet om egne mål og motiver, respekt for de andres syn, vilje til å komme til konsensus og lojalitet til fellesskapet og de beslutninger det treffer, er grunnleggende for å skape den tillit som er nødvendig for at et foreningsstyre skal bli godt og effektivt. Om en deltaker i en kollektiv ledelse skjuler egen agenda eller fortier viktige opplysninger, er mulighetene for tillitsfullt samarbeid ødelagt, om enn hensikten var aldri så god. Vi må kunne stole på hverandre. Skriftlige protokoller som inngås uten at Legeforeningens sentralstyre er eller blir gjort kjent med dem, er et tillitsbrudd og kan også skade foreningens troverdighet utad.

Når dette skrives, er vi fortsatt i forhandlinger med NAVO og arbeider intenst med å oppnå en forhandlingsløsning. Legeforeningen og Akademikerne er godt forberedt – også på alternativene til en forhandlingsløsning.

Litteratur

1. www.legeforeningen.no/index.gan?id=81187

Torunn Janbu

Torunn Janbu
torunn.janbu@legeforeningen.no
president